

Relacja z przebiegu konferencji *Kreatywny katecheta kształci twórczego ucznia*

4 czerwca 2009r. w siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, w dwudziestą rocznicę pierwszych po II wojnie światowej wolnych wyborów w Polsce, katecheci Metropolii Łódzkiej zgromadzili się na konferencji *Kreatywny katecheta kształci twórczego ucznia*.

Data znamienna, bo dzięki wydarzeniom z 1989 roku, możliwy był powrót nauczania religii do szkół. Nawiązał do tego faktu ksiądz Włodzimierz Kujawin, witając zgromadzonych na konferencji. Wspominał, że dzięki dobrej współpracy z dyrekcją szkoły, rok wcześniej niż nakazała to ustawa mógł nauczać katechezy w sali szkolnej.

Jako pierwszy zabrał głos dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego pan Janusz Moos. Swoje wystąpienie poświęcił prawidłowemu kształtowaniu procesu nauczania-uczenia się. Katecheta, tak jak każdy nauczyciel, winien być facylitorem, czyli osobą prowadzącą ucznia i wspierającą go w zdobywaniu wiedzy i doskonaleniu umiejętności. Taka postawa umożliwia prawidłowy i nakierowany na przyrost twórczych umiejętności, rozwój dzieci i młodzieży.

Następnym prelegentem była pani Aldona Danielewicz-Malinowska, która zachęcała katechetów do pełnienia roli opiekuna samorządu. Opowiedziała o tym, jak w jej gimnazjum wygląda współpraca z nauczycielami religii w tym zakresie. Podkreśliła, że opiekun samorządu spełnia liczne funkcje wychowawcze, co współgra z misją katechety w szkole.

Pani Irena Wolska, doradca metodyczny do spraw nauki religii, przypomniała podstawowe pojęcia dotyczące kreatywności człowieka i w tym kontekście wprowadziła w tematykę twórczych działań nauczyciela. Osiągnięcia uczniów zależą oczywiście od ich cech osobowościowych, ale też rola nauczyciela jako osoby pobudzającej i wspierającej wysiłki dzieci i młodzieży jest bardzo istotna. Katecheta powinien usuwać rozmaite bariery i przeszkody, które hamują twórczą aktywność podopiecznych oraz ćwiczyć sprawności poznawcze, niezbędne w kreatywnym myśleniu i działaniu. Bariery dotyczą zarówno nauczycieli, jak i uczniów. Mogą być natury percepcyjnej, emocjonalnej oraz psychicznej. Dotyczą więc wszelkich stref działalności człowieka. Ważną rzeczą jest zdać sobie sprawę z własnych ograniczeń i podjąć trening pozwalający na podniesienie jakości pracy.

Prawidłowe kształtowanie osobowości jest dla katechety sprawą kluczową. Temu poświęcił swój wykład ksiądz Włodzimierz Kujawin (doradca ŁCDNiKP). Ważna jest wiedza, jaką posiada nauczyciel, umiejętność przekazu wartości, ale też nie mniej istotne jest pozytywne podejście do uczniów, zaangażowanie i miłość. Sami uczniowie mówią, że cenią sobie nauczycieli, którzy potrafią zachować radość życia, pogodę ducha, są pozytywnie nastawieni i mają poczucie humoru. Te wszystkie cechy powodują, że nauczyciel staje się autorytetem

i jest w stanie skutecznie współpracować z grupą i poszczególnymi dziećmi. Jest prawdziwym przewodnikiem i przyjacielem swoich podopiecznych.

Przejawem dojrzałej osobowości są liczne zainteresowania, pielęgnowanie hobby. O swoich pasjach opowiedział ksiądz Michał Pietrasik, doradca ŁCDNiKP. Przedstawił prezentację *Tatrzańskie sacrum*, w której znalazły się zdjęcia krzyży, figurek i kapliczek umieszczone na szlakach, szczytach gór, w jaskiniach. Wszystkie zdjęcia ksiądz Michał wykonał samodzielnie.

Wiadomo, że nie każdy problem jesteśmy w stanie rozwiązać sami. Dlatego katecheta jest zobowiązany do stałego kontaktu ze Stwórcą i Panem, a więc troski o swoją duchowość. W kontakcie z Bogiem nabiera sił potrzebnych by przezwyciężyć kłopoty i swoje ograniczenia. Modlitwa w intencji wychowanków czyni jego wysiłki bardziej skutecznymi i pozwala na przybliżenie uczniów do Boga (temu poświęcił swoje wystąpienie pan Grzegorz Zwoliński, doradca ŁCDNiKP).

Ważną rzeczą przy wprowadzaniu metod twórczego myślenia, jest dobór tej właściwej dla potrzeb uczniów. Temu poświęcony był referat pani Danuty Góreckiej – kierownika Pracowni Humanistycznej ŁCDNiKP. Metody twórczego myślenia mają jeden cel, a mianowicie uruchomić wyobraźnię ucznia. Czytana poezja, oglądane obrazy, słuchana muzyka działają na nas i pobudzają do ekspresji i tworzenia.

O tym, jak dokonywać analizy i interpretacji poezji mówiła pani Jolanta Kaleta-Spychalska (doradca ŁCDNiKP) na przykładzie wiersza księdza Jana Twardowskiego (...) *I wciąż jesteśmy w kratkę*. Pani J. Kaleta pokazała też, w jaki sposób połączyć analizę wiersza z kontemplacją współczesnego dzieła malarskiego.

Pani Jolanta Bielecka (konsultant z ŁCDNiKP) przedstawiła, jak zorganizować pracę młodzieży mającą na celu zapoznanie z całym dorobkiem księdza Twardowskiego przy użyciu metody WebQuest. W sytuacji, gdy młodzi ludzie spędzają mnóstwo czasu, przeglądając strony internetowe, korzystanie z metody wykorzystującej właśnie tę cechę młodzieży, na pewno trafia w aktualne potrzeby.

Poezja jest tak szczególnym źródłem wyobrażeń, doznań, ekspresji artystycznej, że łączy ludzi w różnym wieku, każdy bez względu na cechy osobowościowe znajduje w niej coś dla siebie. Stąd niezwykła popularność różnego rodzaju konkursów recytatorskich. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 37 w Łodzi pani Agnieszka Góra podzieliła się swoimi doświadczeniami i przeżyciami z organizowanego w Jej szkole po raz dwunasty Międzyszkolnego Konkursu Poezji Religijnej. Tak jak co roku, był on okazją pogłębiania wiary, miłości, odnajdywania prawdy i piękna, a także źródłem ogromnych przeżyć i wzruszeń dla występujących uczniów oraz pozostałych uczestników.

Twórczą pracę katechety zaprezentowała pani Beata Porochniak, katechetka ze Szkoły Podstawowej w Wiśniowej Górze. Zrelacjonowała przebieg przeprowadzonej przez siebie katechezy. Ten opis możemy znaleźć w przygotowanej specjalnie na konferencję publikacji

Kreatywny katecheta kształci twórczego ucznia.. Zawiera ona także inne przykłady zastosowania wybranych metod aktywizujących w praktyce szkolnej oraz niektóre artykuły dotyczące twórczości.

Pani Ewa Ciemnicka, konsultant ŁCDNiKP przedstawiła, w jaki sposób można wykorzystać metodę pracy z przygotowywanym przez siebie lub uczniów portfolio do pobudzenia aktywności uczniów. Podała przykłady tytułów szkolnego portfolio dla klas gimnazjalnych i prac, jakie mogą się w nim znaleźć. To konkretne rozwiązanie spotkało się z dużym zainteresowaniem słuchaczy.

Największe emocje wzbudziło jednak wystąpienie najmłodszego uczestnika konferencji, ucznia XXIX LO Rafała Osenki. Rafał opowiedział o swoim niezwykłym spotkaniu z katechetą, pasjonistą, ojcem Arturem Kiliszkiem. Ojciec Artur pracuje z dziećmi i młodzieżą w ramach grupy teatralnej *Passio* przy parafii Matki Bożej Bolesnej w Łodzi. Dzięki „zabawie w teatr”, Radek pochodzący z rodziny ateistycznej, poznał i pokochał Pana Boga. Dzisiaj śmiało mówi o swoim nawróceniu, o swojej miłości do Kościoła i Chrystusa. Jest żywym dowodem na to, że Bóg nie tylko *przemawiał kiedyś przez proroków*, ale dziś przemawia także przez i do człowieka. Trzeba tylko umieć znaleźć odpowiednie formy przekazu wiary. To musi być autentyczne i atrakcyjne. Każdy, a szczególnie młody człowiek, jest wyczulony na prawdę i piękno. Kiedy spotyka się ze świadkiem wiary, ofiarnym i kreatywnym, może się zmienić. Historia Rafała jest tego najlepszym przykładem.

Na konferencję przybyło 58 katechetów.

Była ona relacjonowana przez Katolicką Redakcję Łódzkiej Telewizji, Telewizję Toya oraz Tygodnik Katolicki *Niedziela*.